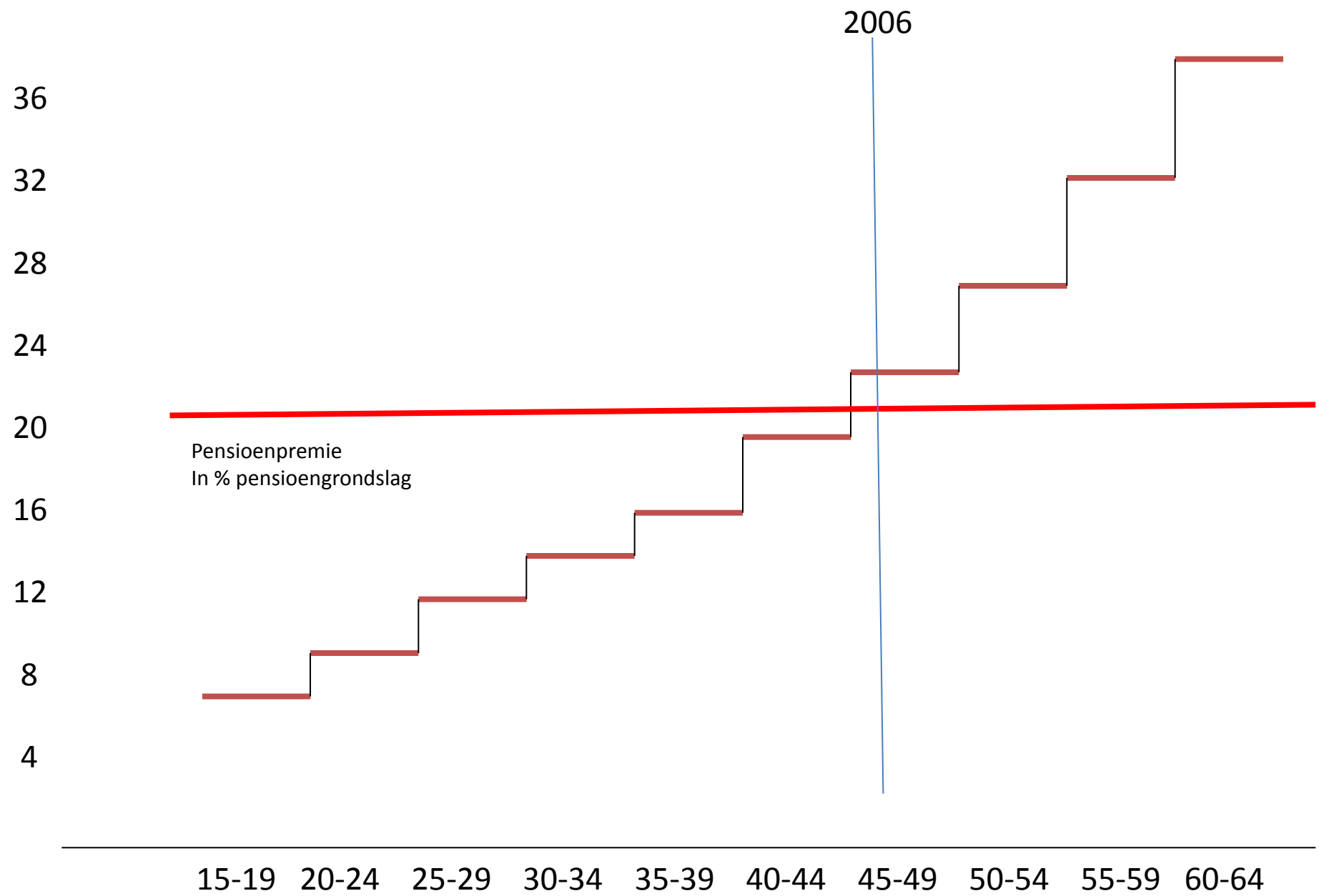

De doorsneepremie, solidariteit en gelijke behandeling

Emilie Schols

17 april 2003

Pensioenpremie
In % pensioengrondslag

2006

15-19 20-24 25-29 30-34 35-39 40-44 45-49 50-54 55-59 60-64

Solidariteit

vanuit sociologische optiek

Sinds industrialisatie:

- Gevolgen van vergaande arbeidsdeling
- Belang van gemeenschappelijke arrangementen (het wel begrepen eigenbelang)
- Gebaseerd op do ut des-principe → wederkerigheid
- Horizontaal georganiseerd (vrijwillig)
- Één identiteit, één utiliteit

Solidariteit

vanuit sociologische optiek

- Draagkrachtbeginsel: sterkste schouders dragen zwaarste lasten (herverdeling)
- Sociale zekerheid
- Verticaal georganiseerd (van bovenaf opgelegd)

Solidariteit

Verzekeringstechnisch

Kanssolidariteit

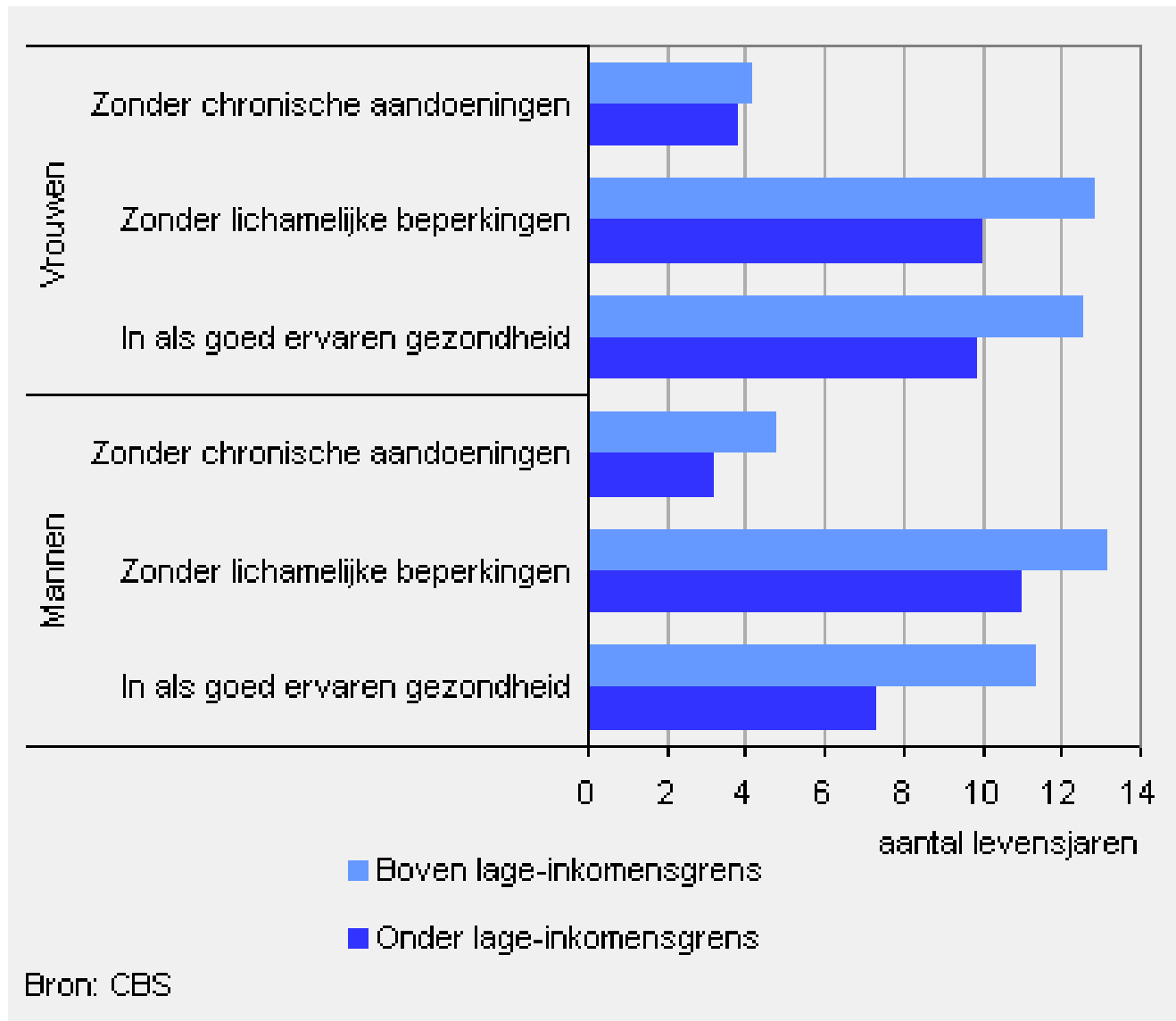
- Homogene risicogroepen door risicoclassificatie
- Equivalentie
- Geen ex ante solidariteit

Solidariteit

Verzekeringstechnisch

Risicosolidariteit

- Geen risicoclassificatie, geen equivalentie, ex ante solidariteit
- Classificatie wordt soms bewust achterwege gelaten
 - Ziek/gezond
 - Man/vrouw
- Of onbewust (?) achterwege gelaten
 - Verschil in levensverwachting arm/rijk
 - Verschil in levensverwachting plaats pensionering
 - Verschil in levensverwachting rokers/niet rokers

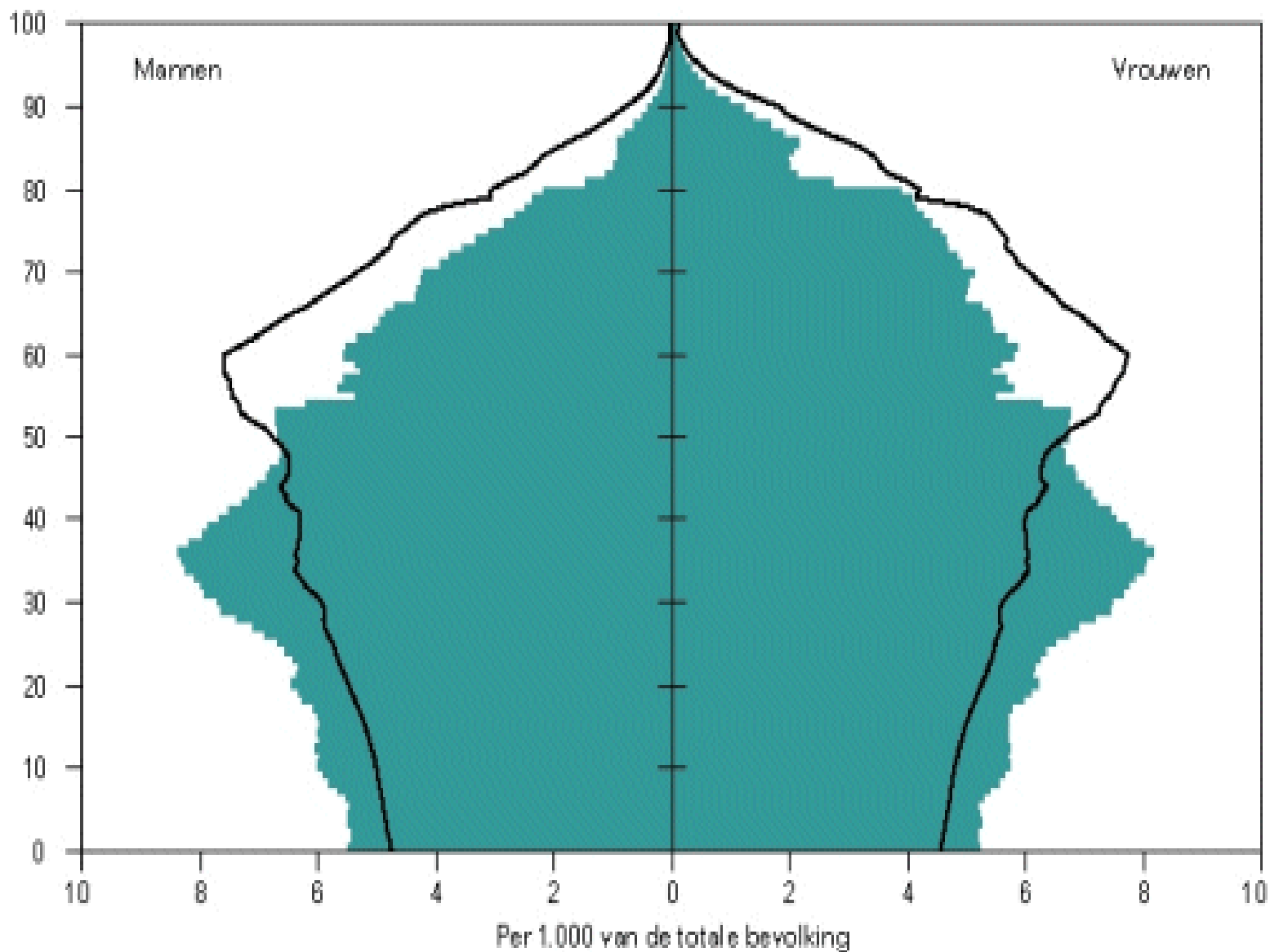
Solidariteit

Verzekeringstechnisch

Verevening: dat wil zeggen omslagfinanciering

- Er wordt geen inkomensherverdeling voorgestaan, maar efficiënte premieverdeling in de tijd
- Wederkerigheid is daar onlosmakelijk mee verbonden
- Verevening zonder herverdeling alleen mogelijk wanneer:
 - Iedereen een even lange periode in systeem zit
 - Er stabiele economische en demografische omgeving is
 - Anders heeft verevening ex ante effect van inkomensherverdeling

Figuur 1. Leeftijdspiramide van de Europese Unie, 1 januari 2001 en 2025

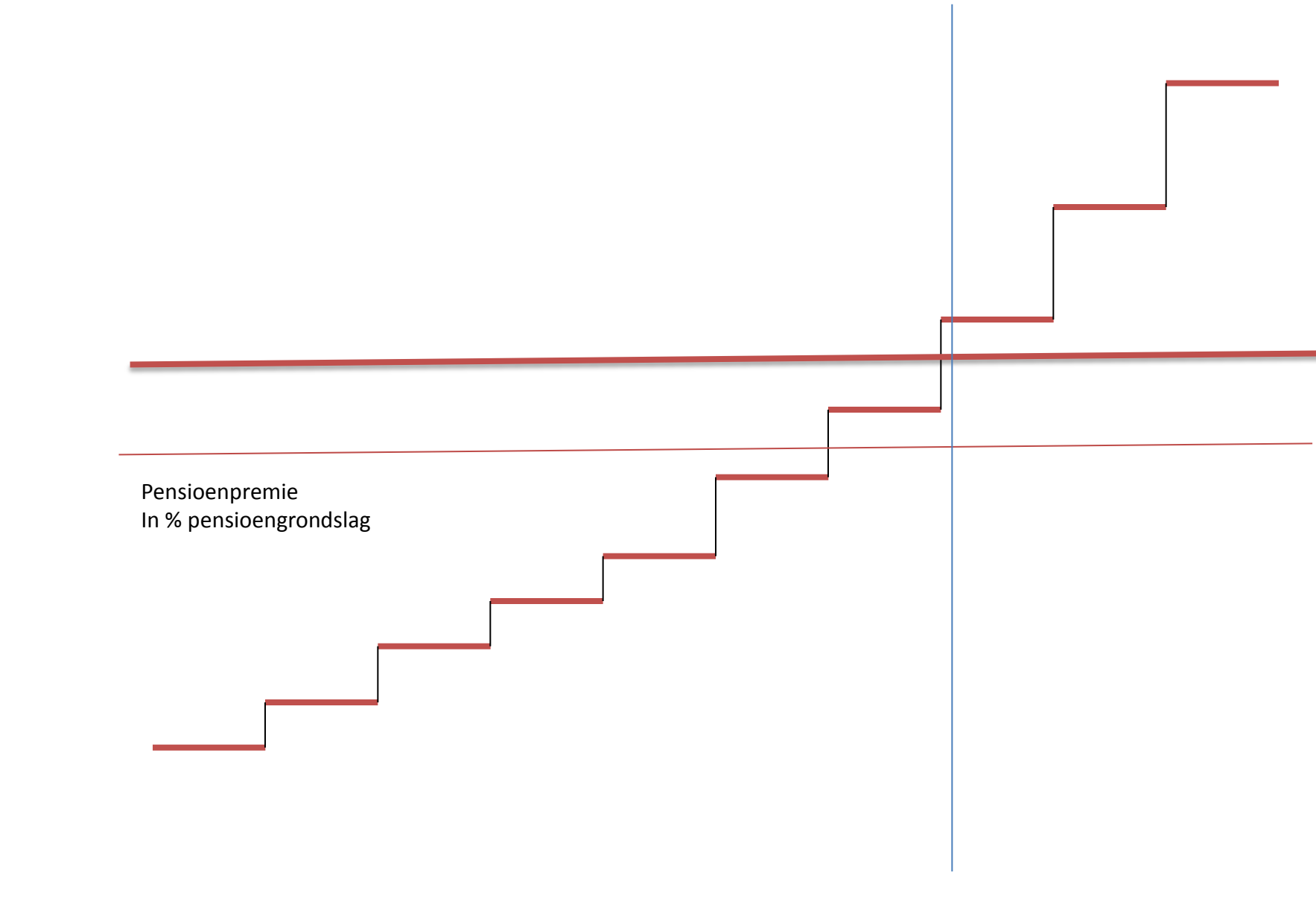
Bron: Eurostat.

■ 2001 — 2025

36
32
28
24
20
16
12
8
4

Pensioenpremie
In % pensioengrondslag

15-19 20-24 25-29 30-34 35-39 40-44 45-49 50-54 55-59 60-64

Situatie anno 2013

- Demografische verstoring
- Versobering pensioenen
- Alsmaar stijgende last voor jongeren, zonder uitzicht op wederkerigheid
- Veel vroege uittreders (zzp-ers) en late toetreders
- Verevening is ex ante herverdeling geworden?
- Is dat solidariteit?

Solidariteit

Normering

- EC → bevordering van solidariteit tussen generaties in die zin dat inkomensongelijkheid verkleind wordt
- World Bank → herverdeling van life time rich naar life time poor
- Arresten EU Hof

Arresten Poucet & Pistre, 17 feb. 1993 (C-159,160/91)

R.o. 10

- Deze solidariteit impliceert een herverdeling van inkomens tussen de meest welgestelden en degenen die, gezien hun middelen en gezondheidstoestand, bij gebreke van een dergelijke regeling van de noodzakelijke sociale bescherming verstoken zouden blijven.

Arrest Cisal 22 jan. 2002 (C-218/00)

R.o. 42

Het ontbreken van een rechtstreekse band tussen de betaalde bijdragen en de toegekende prestaties impliceert dus een solidariteit

Cisal

.....tussen de werknemers met de hoogste inkomsten, en die welke vanwege hun geringe inkomsten van een adequate sociale dekking verstoken zouden blijven, indien een dergelijke band wel bestond.

Arrest Kattner, 5 maart 2009(C-350/07)

- R.o. 44 Bijdrage niet stelselmatig evenredig aan verzekerd risico
- R.o. 48 Risico's gemeenschappelijk dragen, kosten van risico's verevenen
- R.o. 59 Doordat er geen rechtstreekse band is tussen de betaalde bijdrage en de toegekende prestaties is er dus solidariteit tussen de beter betaalde werknemers en degenen die wegens geringe inkomsten een adequate sociale dekking missen.

Conclusie

- Bij hantering van een doorsneepremie is er een solidariteit (herverdeling) van laag opgeleide (en laag betaalde) vroege toetreders met hoger opgeleide (en hoog betaalde) late toetreders
- Dit is niet in lijn met de normering die het Hof aanbrengt

Gelijke behandeling

- Doorsneepremie is gelijke premie voor jong en oud
- Doorsneeopbouw is gelijke opbouw voor jong en oud
- In Richtlijn en WGBL zit mogelijkheid van afwijking op grond van actuariële berekeningselementen
- Een actuariële premie of een degressieve opbouw is derhalve niet in strijd met Richtlijn of WGBL

Gelijke behandeling

- Maar los van de uitzondering van de actuariële berekeningslementen, is er de vraag:
- Zijn de situaties voor betrokkenen ook gelijk?
- Is € 100 morgen gelijk aan € 100 over 20 jaar?
- Is er materiële gelijkheid?
- Als de situaties niet gelijk zijn, vergt het gelijkebehandelingsprincipe dat er ongelijk behandeld wordt naar de mate van ongelijkheid
- Dat zou impliceren: rekening houden met de tijdswaarde van geld

Gelijke behandeling

- Is de doorsneepremie gekoppeld aan een doorsneeopbouw een ogenschijnlijk neutrale bepaling , maatstaf of handelwijze die personen met een bepaalde leeftijd in het bijzonder benadeelt?
- Zo ja, wat is daarvoor dan de objectieve rechtvaardiging?
- Moet solidariteit het legitieme doel zijn?

Welvaartvast
Pensioen nu !

— nufmann —

**YOUR GENERATION NEEDS TO LEARN ABOUT
SACRIFICE**

funnyrabbitt / 9GAG

SO MINE DOESN'T HAVE TO

memegenerator.net

Follow @9GAG on Pinterest!